

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ

«Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ»

www.elp.gr

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2013-2014

Επώνυμο:

Όνομα:

Πατρώνυμο:

Σχολείο που φοιτώ:

Τάξη: ΣΤ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ Μαρούσι, 13 / 04 / 2013

Βαθμολογία Α' Βαθμολογητή
100βάθμια
Αριθμητικώς
Ολογράφως
Υπογραφή

Εξεταζόμενο Μάθημα: ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Διάρκεια Εξετάσεων: 1:30'

Βαθμολογία Β' Βαθμολογητή
100βάθμια
Αριθμητικώς
Ολογράφως
Υπογραφή

Α' Κείμενο

Αιολική Γη

Όταν παραμέρισαν τα κύματα του Αιγαίου κι άρχισαν να αναδύονται **απ' το βυθό** τα βουνά της Λέσβου υγρά, στιλπνά και γαλήνια, τα κύματα είδαν ξαφνιασμένα το νησί, το νέο τους φίλο. Ήταν **συνηθισμένα** να ταξιδεύουν απ' τα μέρη του Κρητικού πελάγου και να σβήνουν στις ακρογιαλιές της Ανατολής και ό,τι ξέρανε από στεριά ήταν σκληρά βουνά, κοφτοί θεόρατοι βράχοι, γη από κίτρινη πέτρα. Τούτο δω, με το νέο νησί, ήταν κάτι άλλο – ω, πόσο διαφορετικό! Γι αυτό είπαν τα κύματα:

«Ας πάμε το μήνυμα στην πιο κοντινή γη, στη γη της Αιολίδας. Ας της πούμε για το νησί, τη νέα γη που έδесе το φως με τη γαλήνη, για τη γραμμή και την κίνησή του, που είναι τόσο ήμερη σα να έχει μέσα της τη σιωπή, ας της πούμε για το θαύμα του Αιγαίου!»

Ήρθαν τα κύματα και φέραν το μήνυμα του πελάγου στην αιολική ακτή. Ήρθαν και άλλα κύματα, κι άλλα – όλα τα κύματα. Όλα λέγαν για το παιχνίδι της αρμονίας και της σιωπής.

Τ' άκουσαν την πρώτη μέρα τα σκληρά βουνά της Ανατολής και μείνανε αδιάφορα. Τ' άκουσαν και την άλλη, και πάλι δεν ταραχτήκαν. Όμως, όταν το κακό παράγινε και κάθε στιγμή άλλο δεν ακούγανε παρά τη βουή του πελάγου να τους λέει για το θάύμα, τα βουνά παράτησαν την αταξία τους και, περίεργα, σκύψανε πάνω απ' τα κύματα να δουν το νησί του Αιγαίου. Ζηλέψανε την αρμονία του και είπαν: «Ας κάμουμε κι εμείς ένα τόπο γαλήνης στη γη της Αιολίδας, που να 'ναι σαν το νησί!»

Παραμερίσανε τότε τα βουνά, τραβήχτηκαν στο βάθος κι ο τόπος που άφησαν έγινε ο τόπος της Γαλήνης.

Τα βουνά κείνα της Ανατολής τα λένε Κιμιντένια.

Οι πρόγονοί μου δουλέψανε σκληρά τη γη που είναι κάτω απ' τα Κιμιντένια. Όταν εγώ γεννήθηκα, ένα μεγάλο μέρος της περιοχής το όριζε η φαμίλια μας. Το χειμώνα μέναμε στην πόλη, αλλά μόλις τα χιόνια φεύγανε απ' τα Κιμιντένια κι η γη πρασίνιζε μας έπαιρνε η μητέρα μας, όλα τ' αδέρφια μου την Ανθήπη, την Αγάπη, την Άρτεμη, τη Λένα, εμένα, και πηγαίναμε να ζήσουμε τους μήνες του καλοκαιριού στο κτήμα, κοντά στον παππού και στη γιαγιά μας.

Η θάλασσα ήταν μακριά από κει κι αυτό στην αρχή ήταν μεγάλη λύπη για μένα, επειδή γεννήθηκα κοντά της. Στην ησυχία της γης θυμόμουν τα κύματα, τα κοχύλια και τις μέδουσες, τη μυρουδιά του σάπιου φυκιού και τα πανιά που ταξίδευαν. Δεν ήξερα να τα πω αυτά, επειδή ήμουν πολύ μικρός. Αλλά μια μέρα η μητέρα μου βρήκε το αγόρι της πεσμένο μπρούμυτα καταγής, σαν να φιλούσε το χώμα. Το αγόρι δε σάλευε κι όταν η μητέρα πλησίασε τρομαγμένη και το σήκωσε, είδε το πρόσωπό του πλημμυρισμένο στα δάκρυα. Το ρώτησε ξαφνιασμένη τι έχει κι εκείνο δεν ήξερε ν' αποκριθεί και δεν είπε τίποτα. Όμως μια μητέρα είναι το πιο βαθύ πλάσμα του κόσμου κι η δική μου, που κατάλαβε, με πήρε από τότε πολλές φορές και πήγαμε ψηλά στα Κιμιντένια, απ' όπου μπορούσα να βλέπω τη θάλασσα. Κι ενώ εγώ αφαιριόμουνα στη μακρινή μαγεία του νερού, εκείνη δε μου μιλούσε, για να αισθάνομαι πως είμαστε μονάχοι, η θάλασσα κι εγώ.

Περνούσε πολλή ώρα έτσι, τα μάτια μου κουράζονταν να κοιτάνε και γέρναν, έγερνα κι εγώ στη γη. Τότε τα δέντρα που με τριγύριζαν γίνονταν καράβια με ψηλά κατάρτια, τα φύλλα που θροούσαν γίνονταν πανιά, ο άνεμος ανατάραζε το χώμα, το σήκωνε σε ψηλά κύματα, τα μικρά τριζόνια και τα πουλιά ήταν χρυσόψαρα και πλέανε, κι εγώ ταξίδευα μαζί τους.

Σαν ξυπνούσα, έβλεπα από πάνω μου τα μάτια της μητέρας μου να περιμένουν.

- Ήταν ωραία, αγόρι; Με ρωτούσε χαμογελώντας γλυκά.
- Αχ, μητέρα, πάντα είναι ωραία με τη θάλασσα!

H. Βενέζης

Παραγωγή γραπτού λόγου

Γράψε 5 παραγράφους (περίπου 8 γραμμών, η κάθε μία) με θέμα:

« Αχ! είναι πάντα ωραία με τη θάλασσα! »

ΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ

«Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ»

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2013-2014

www.elp.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ 2013 - 2014

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ

«Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ»

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2013-2014

www.elp.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ 2013 - 2014

Β' Ασκήσεις

1. Συμπλήρωσε τα κενά βάζοντας στο σωστό τύπο τις λέξεις των παρενθέσεων.

Οι βαθμοί (η επιμελής) μαθήτριας ήταν άριστοι.

Τα ποσά που δόθηκαν τελικά στους άστεγους ήταν (το ευτελές)

.....

Έκλεισαν όλες (η είσοδος) του σταδίου προκειμένου να αρχίσουν οι αγώνες.

Απέλυσαν όλους (ο υψηλόμισθος υπάλληλος)

..... της Εταιρείας.

Τελικά όλοι εξετίμησαν (ο ευθύς) χαρακτήρα του.

2. Γράψε δίπλα, στο ίδιο πρόσωπο και στην ίδια φωνή, τον Αόριστο της Οριστικής και τη Συνοπτική Υποτακτική και Προστακτική (Αόριστος).

απαντάς
τακτοποιείσαι
κατακτάτε
τακτοποιείτε
κοιμάστε
αποβάλλεις

3. Γράψε δίπλα την ίδια πτώση του άλλου αριθμού

τον βαθύ ωκεανό

των εσωστρεφών ανθρώπων

την επιεική βαθμολογία

του δυνατού φωτός

το αδύναμο βρέφος

6. Γράψε ένα συνώνυμο και ένα αντώνυμο.

πρόλογος
απουσία
δυστυχισμένος
σαφής
δύναμη

7. Να μετατρέψεις την σύνταξη των προτάσεων (από ενεργητική σε παθητική και το αντίθετο)

Ο πίνακας κρεμάστηκε από τη μητέρα στο σαλόνι.
.....

Ο ήλιος φώτισε επιτέλους το δωμάτιό μου.
.....

Τα παιδιά τίμησαν τους ήρωες των εθνικών μας αγώνων.
.....

Το σύννεφο έκρυσπε τ' αστέρια του ουρανού.
.....

Η ελευθερία αποκτήθηκε από τους Έλληνες με θυσίες.
.....

8. Γράψε δίπλα τι είναι στη Γραμματική (πλήρης αναγνώριση). Δεν αναγνωρίζεις ό,τι βρίσκεται σε παρένθεση.

παράβαλε
ανέβαλλε
μου (έδωσε)
της (κυρίας) της (πήραν) (τον σκύλο) της
σε (ένα περιβάλλον) άγνωστο
μορφοσυγυρισμένα και άνετα (έπιπλα).....
(ήρθα) σήμερα.....
(τ' άκουσαν) και πάλι (δεν ταραχτήκαν).....

9. Συμπλήρωσε τα κενά με η, υ, ι, ει, οι

φοιτ..... τής, εκχιον..... στής, άπν..... α, δαν..... στής, ιδρ..... τής, ένν..... α,
ακοντ..... στής, περιέργ..... α, ανεμιστ.....'ρας, ποι..... τής, σπλ.....'της,
δ.....'της, λογ..... στής, νοικοκ.....'ρης, θεραπ.....'α, ανέχ..... α, συνέπ..... α

10. Αναγνώρισε συντακτικά τις λέξεις και τις φράσεις, που είναι υπογραμμισμένες στο κείμενο.

11. Να χωρίσεις και να χαρακτηρίσεις τις προτάσεις των περιόδων. Στη συνέχεια να σημειώσεις το είδος της σύνδεσης.

Όταν εγώ γεννήθηκα, ένα μεγάλο μέρος της περιοχής το όριζε η φαμίλια μας.

Τα δέντρα γίνονταν καράβια με ψηλά κατάρτια, τα φύλλα γίνονταν πανιά, ο άνεμος ανατάραζε το χώμα, το σήκωνε σε ψηλά κύματα.
